

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดมหาสารคามในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อสารความหมาย ผู้วิจัยจึงกำหนดเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- n แทน กลุ่มตัวอย่าง
- \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
- S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- F แทน สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ F (F - Distribution)
- sig แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติ (Significance) ที่ระดับ 0.05

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม

1.1 ค่าความถี่ และร้อยละของสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่ง และกลุ่มโชน

1.2 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่งและกลุ่มโชน โดยรวมและรายด้าน

1.3 เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ที่มีตำแหน่งและกลุ่มโซนแตกต่างกัน

1.4 ค่าความถี่ข้อเสนอแนะการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม

ระยะที่ 2 ศึกษา แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม

1.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่ง และกลุ่มโซน

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n=125)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	13	10.40
ผู้บริหารสถานศึกษา	13	10.40
ครู ทัศน. ตำบล	99	79.20
รวม	125	100.00
2. กลุ่มโซน		
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอ กลุ่มโซนตักสิลา	41	32.80
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอ กลุ่มโซนวังมันปู	29	23.20
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอ กลุ่มโซนพยัคฆนayang	28	22.40
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอ กลุ่มโซนลุ่มน้ำชี	27	21.60
รวม	125	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู กศน. ตำบล คิดเป็นร้อยละ 79.20 รองลงมา เป็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 10.40 ซึ่งปฏิบัติงานในศูนย์ กศน. กลุ่มโซนตักสิลา คิดเป็นร้อยละ 32.80 คิดเป็นร้อยละ 29.87 รองลงมา คือ กลุ่มโซน รังมันปู คิดเป็นร้อยละ 23.20

1.2 สภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ปรากฏดังตารางที่ 4 - 9

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
1. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ	3.76	0.42	มาก
2. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	3.79	0.39	มาก
3. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต	3.91	0.31	มาก
4. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน	3.89	0.37	มาก
5. การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย	3.68	0.46	มาก
รวม	3.81	0.39	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู กศน. ตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับแรกได้ ดังนี้ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ($\bar{x} = 3.91$) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ($\bar{x} = 3.89$) และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ($\bar{x} = 3.79$) ผลการจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ พิจารณาได้จากตารางที่ 6 - 10

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษาอนุรักษณ์และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษาอนุรักษณ์และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐานอนุรักษณ์ จำแนกเป็นรายชื่อ

สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ ด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอนุรักษณ์	\bar{x}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
1. ศูนย์ฯ จัดการศึกษาโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง กับความต้องการของประชาชนและผู้เรียน	4.06	0.28	มาก
2. ศูนย์ฯ ได้พัฒนาครู กศน.ตำบล ให้มีความรู้ความ เข้าใจหลักสูตร และสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.46	0.52	ปานกลาง
3. ศูนย์ฯ ได้จัดและส่งเสริมการเรียนรู้นิรูปแบบของ โครงการส่งเสริมการรู้หนังสือในพื้นที่อย่างเหมาะสม	3.49	0.50	ปานกลาง
4. ศูนย์ฯ ได้จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอก ระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอน ปลาย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดอย่างเหมาะสม	4.06	0.34	มาก
5. ศูนย์ฯ ได้ดำเนินงาน การประเมินเทียบระดับ การศึกษา เพื่อยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ ประชาชนอย่างเหมาะสม	3.59	0.51	มาก
6. ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมการจัดการศึกษา ตามนโยบาย เทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้น พื้นฐาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดอย่างเหมาะสม	4.05	0.28	มาก
7. ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมการจัดทำและจัดหาสื่อการเรียนที่มี ความหลากหลาย สอดคล้องกับ หลักสูตรและความ ต้องการของผู้เรียนในระดับต่าง ๆ	3.76	0.43	มาก

สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ ด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ	\bar{x}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
8. ศูนย์ฯ ได้พัฒนาระบบการนิเทศ ติดตาม และการวัด และประเมินผลการศึกษา เพื่อการพัฒนาการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551	3.63	0.52	มาก
รวม	3.76	0.42	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู กศน. ตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้ ดังนี้ ศูนย์ฯ จัดการศึกษาโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของประชาชนและผู้เรียน และ ศูนย์ฯ ได้จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดอย่างเหมาะสม ($\bar{x} = 4.06$) ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมการจัดการศึกษา ตามนโยบาย เทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดอย่างเหมาะสม ($\bar{x} = 4.05$) และศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมการจัดทำและจัดหาสื่อการเรียนที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับ หลักสูตรและความต้องการของผู้เรียนในระดับต่าง ๆ ($\bar{x} = 3.76$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ศูนย์ฯ ได้พัฒนาครู กศน.ตำบล ให้มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร และสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{x} = 3.46$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษาอนุระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษาอนุระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัด การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ จำแนกเป็นรายชื่อ

สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	\bar{x}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
1. ศูนย์ฯ ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของ ชุมชนเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพ	3.90	0.30	มาก
2. ศูนย์ฯ ได้จัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเพื่อส่งเสริมการ จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น ตามความ ต้องการของประชาชน ในชุมชน	3.90	0.33	มาก
3. ศูนย์ฯ ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมอาชีพตามหลักสูตร OTOP Mini MBA (การบริหารจัดการธุรกิจสินค้า OTOP ธุรกิจ OTOP ส่งออก การตลาดและช่องทาง การจำหน่าย และภาษาอังกฤษธุรกิจ) อย่าง เหมาะสม	3.94	0.30	มาก
4. ศูนย์ฯ ได้ ส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้ใช้ประโยชน์จาก เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเผยแพร่ และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เพื่อพัฒนาการฝึกอบรมการ บริหารจัดการธุรกิจให้เป็นระบบครบวงจร	3.78	0.43	มาก
5. ศูนย์ฯ ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการ ดำเนินการจัดฝึกอบรมอาชีพตามหลักสูตร OTOP Mini MBA ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.79	0.43	มาก
6. ศูนย์ฯ ได้พัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร OTOP Mini MBA ให้มีความหลากหลายเพื่อสนับสนุนให้ ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง	3.82	0.41	มาก

สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	\bar{x}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
7. ศูนย์ฯ ได้พัฒนาครูและวิทยากรผู้สอนหลักสูตร OTOP Mini MBA ให้มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร และสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.46	0.50	ปานกลาง
8. ศูนย์ฯ ได้พัฒนาระบบการนิเทศ ติดตาม การวัด และประเมินผลการศึกษา เพื่อการพัฒนาอาชีพตาม หลักสูตร OTOP Mini MBA	3.77	0.42	มาก
รวม	3.79	0.39	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และ
ครู กศน. ตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์ฯ การศึกษา นอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{x} = 3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ และระดับปานกลาง
1 ข้อ ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้ ดังนี้ ศูนย์ฯ ได้ดำเนินการจัด
ฝึกอบรมอาชีพตามหลักสูตร OTOP Mini MBA (การบริหารจัดการธุรกิจสินค้า OTOP ธุรกิจ
OTOP ส่งออก การตลาดและช่องทางการจำหน่าย และภาษาอังกฤษธุรกิจ) อย่างเหมาะสม
($\bar{x} = 3.94$) ศูนย์ฯ ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของชุมชนเพื่อจัดทำแผนการจัด
การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ และศูนย์ฯ ได้จัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษา
เพื่อพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น ตามความต้องการของประชาชน ในชุมชน ($\bar{x} = 3.90$) และศูนย์ฯ ได้
พัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร OTOP Mini MBA ให้มีความหลากหลายเพื่อสนับสนุนให้
ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ($\bar{x} = 3.82$) และข้อระดับต่ำที่สุด คือ ศูนย์ฯ ได้พัฒนาครู
และวิทยากรผู้สอนหลักสูตร OTOP Mini MBA ให้มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร และสามารถจัด
กระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{x} = 3.46$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษาอนุรักษณ์และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษาอนุรักษณ์และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัด การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต จำแนกเป็นรายชื่อ

สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต	\bar{x}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
1. ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมความรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในด้าน ความคิดสร้างสรรค์โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงผล งานการประดิษฐ์ การแสดงภูมิปัญญาในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง	3.94	0.29	มาก
2. ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมความรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในด้าน การคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วม แสดงวิสัยทัศน์ อย่างมีเหตุผล และร่วมตรวจสอบผล การจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.90	0.30	มาก
3. ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมความรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในด้าน การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับศูนย์การเรียนต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในระดับที่มีคุณภาพ เหมาะสม	3.95	0.28	มาก
4. ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมความรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในด้าน การการสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นโดย ส่งเสริมการ เรียนรู้เป็นกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือแลกเปลี่ยน ประสบการณ์เป็นการสร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม. อย่างเหมาะสม	3.92	0.27	มาก
5. ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมความรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในด้าน การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง โดยส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาด้านอาชีพและการ พัฒนาดนอย่างหลากหลาย	3.95	0.28	มาก
6. ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมความรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในด้าน การการเข้าใจผู้อื่น โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการจัด กิจกรรมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาและช่วยเหลือซึ่งกันกัน ภายในกลุ่มผู้เรียนด้วยตนเอง	3.97	0.31	มาก

สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต	\bar{x}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
7. ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมความรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ในด้าน การจัดการกับอารมณ์ โดยเน้นการจัดกิจกรรมทางด้าน ศาสนา ด้านสาธารณสุข ด้านสุขภาพเพื่อให้ผู้เรียน รู้จักการใช้สติในการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม	3.96	0.27	มาก
8. ศูนย์ฯ ได้พัฒนาระบบการนิเทศ ติดตาม และการวัด และประเมินผลจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิต อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม	3.65	0.48	มาก
รวม	3.91	0.31	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และ
ครู กศน. ตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษา
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต โดยรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 8 ข้อ ซึ่ง
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้ ดังนี้ ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมความรู้เพื่อพัฒนา
ทักษะชีวิตในด้านการการเข้าใจผู้อื่น โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหา
และช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มผู้เรียนด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.97$) ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมความรู้เพื่อ
พัฒนาทักษะชีวิต ในด้านการจัดการกับอารมณ์ โดยเน้นการจัดกิจกรรมทางด้านศาสนา
ด้านสาธารณสุข ด้านสุขภาพเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการใช้สติในการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม
($\bar{x} = 3.96$) ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมความรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับศูนย์การเรียนต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาการ
จัดการเรียนรู้ในระดับที่มีคุณภาพเหมาะสม ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมความรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตในด้
การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาด้าน
อาชีพและการพัฒนาตนเองอย่างหลากหลาย ($\bar{x} = 3.95$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ศูนย์ฯ ได้
พัฒนาระบบการนิเทศ ติดตาม และการวัดและประเมินผลจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาทักษะ
ชีวิตอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ($\bar{x} = 3.65$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน จำแนกเป็นรายชื่อ

สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน	\bar{x}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
1. ศูนย์ฯ จัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมด้านความรู้ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมโดยใช้ สังคม และชุมชนเป็นฐาน	3.96	0.32	มาก
2. ศูนย์ฯ ได้จัดการศึกษาเพื่อให้ความสำคัญกับการ ส่งเสริมบทบาทหน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดีแก่ ผู้เรียน	3.93	0.34	มาก
3. ศูนย์ฯ ได้จัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเป็นคนดีของสังคม ให้กับผู้เรียนในรูปแบบ การฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ	3.97	0.38	มาก
4. ศูนย์ฯ ได้จัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาความ เป็นประชาธิปไตย ในชุมชนและสถานศึกษาได้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการ ประชาสัมพันธ์ความรู้ในชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ	3.94	0.34	มาก
5. ศูนย์ฯ ได้จัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของชุมชนอย่าง ยั่งยืนโดยส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักการรักษาความ สะอาด การปลูกต้นไม้ และยึดแนวทางเศรษฐกิจ พอเพียง	3.98	0.40	มาก
6. ศูนย์ฯ ได้จัดการศึกษาเพื่อการส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามในชุมชน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด ความตระหนักเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	3.90	0.32	มาก
7. ศูนย์ฯ ได้จัดการศึกษาเพื่อการส่งเสริมจิตสำนึกความ เป็นไทย ความสามัคคี โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วม กิจกรรมทางสังคม การแสดงความคิดเห็นอย่าง หลากหลายเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ ใช้เป็น แนวทางการพัฒนาชุมชน	3.48	0.52	ปานกลาง

สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติงาน
ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน			
8. ศูนย์ฯ ได้จัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการแก้ไขปัญหาของชุมชนต่าง ๆ เช่น ยาเสพติด การทะเลาะวิวาท ปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น	3.95	0.36	มาก
รวม	3.89	0.37	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู กศน. ตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษาออกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 7 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้ ดังนี้ ศูนย์ฯ ได้จัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักการรักษาความสะอาด การปลูกต้นไม้ และยึดแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{x} = 3.98$) ศูนย์ฯ ได้จัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเป็นคนดีของสังคม ให้กับผู้เรียนในรูปแบบการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ($\bar{x} = 3.97$) และศูนย์ฯ จัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมด้านความรู้ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมโดยใช้สังคม และชุมชนเป็นฐาน ($\bar{x} = 3.96$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ศูนย์ฯ ได้จัดการศึกษาเพื่อการส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นไทย ความสามัคคี โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม การแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และใช้เป็นแนวทางการพัฒนาชุมชน ($\bar{x} = 3.48$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัด การศึกษาตามอัธยาศัย จำแนกเป็นรายชื่อ

สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ ด้านการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย	\bar{x}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
1. ศูนย์ฯ ได้จัดและส่งเสริมบ้านหนังสืออัจฉริยะเพื่อ พัฒนานิสัยรักการอ่านของประชาชน	3.82	0.40	มาก
2. ศูนย์ฯ ได้ดำเนินการสำรวจความต้องการหนังสือและ สื่อสิ่งพิมพ์อื่นของกลุ่มเป้าหมาย โดยดำเนินการให้ ครอบคลุมและทั่วถึงกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่	3.72	0.47	มาก
3. ศูนย์ฯ ได้จัดตั้งบ้านหนังสือในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อ เป็นห้องสมุดประชาชนหมู่บ้าน/ชุมชน และจัดหา หนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์อื่นสำหรับบ้านหนังสือตาม ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในแต่ละพื้นที่	3.90	0.37	มาก
4. ศูนย์ฯ ได้ดำเนินการจัดกิจกรรม และประสานความ ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมเสริมสร้าง นิสัยรักการอ่านของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย	3.63	0.48	มาก
5. ศูนย์ฯ ได้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึง ความสำคัญของการอ่านในฐานะที่เป็นกิจกรรมพื้นฐาน ในการเสริมสร้างอัจฉริยภาพส่วนบุคคล	3.65	0.48	มาก
6. ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้ เกิดการพัฒนาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	3.67	0.49	มาก
7. ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ภายในและ ภายนอกชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้จาก สภาพจริง	3.45	0.52	ปานกลาง
8. ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ออกไปศึกษา ศึกษานอกสถานที่ตามแหล่งเรียนรู้ต่าง เพื่อนำกลับมา ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	3.61	0.49	มาก
รวม	3.68	0.46	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครู กศน. ตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ

การศึกษาตามอัยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาตามอัยาศัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้ ดังนี้ ศูนย์ฯ ได้จัดตั้งบ้านหนังสือในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นห้องสมุดประชาชนหมู่บ้าน/ชุมชน และจัดหาหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์อื่นสำหรับบ้านหนังสือตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในแต่ละพื้นที่ ($\bar{x} = 3.90$) ศูนย์ฯ ได้จัดและส่งเสริมบ้านหนังสืออัจฉริยะเพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่านของประชาชน ($\bar{x} = 3.82$) และศูนย์ฯ ได้ดำเนินการสำรวจความต้องการหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์อื่นของกลุ่มเป้าหมาย โดยดำเนินการให้ครอบคลุมและทั่วถึงกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ ($\bar{x} = 3.72$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ศูนย์ฯ ได้ส่งเสริมสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้จากสภาพจริง ($\bar{x} = 3.45$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมทสธ. ตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ	ตำแหน่ง									
	ประธานฯ		ผู้บริหารฯ		ครูฯ		รวม			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ	3.92	0.35	4.10	0.22	3.70	0.27	3.79	0.39		
2. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	3.86	0.26	3.93	0.11	3.77	0.31	3.91	0.31		
3. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต	3.89	0.28	3.97	0.05	3.90	0.24	3.89	0.37		
4. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน	3.94	0.36	3.84	0.26	3.89	0.28	3.68	0.46		
5. การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย	3.88	0.41	3.88	0.27	3.63	0.38	3.82	0.38		
โดยรวม	3.90	0.29	3.94	0.13	3.78	0.21	3.79	0.39		

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 3 ลำดับแรกได้ ดังนี้ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ($\bar{x} = 3.91$) การจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาสังคมและชุมชน ($\bar{x} = 3.89$) และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ($\bar{x} = 3.79$)

เมื่อพิจารณาตามตำแหน่ง พบว่า

ประธานฯ เห็นว่าสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้ ดังนี้ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ($\bar{x} = 3.94$) การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ ($\bar{x} = 3.92$) และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ($\bar{x} = 3.89$)

ผู้บริหารฯ เห็นว่าสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{x} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้ ดังนี้ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ ($\bar{x} = 4.10$) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ($\bar{x} = 3.97$) และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ($\bar{x} = 3.93$)

ครู กศน.ตำบล เห็นว่าสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับ แรกได้ ดังนี้ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ($\bar{x} = 3.90$) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคม และชุมชน ($\bar{x} = 3.89$) และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ($\bar{x} = 3.77$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษาออร์แกนและภาครศึกษาตามอัยอาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามกลุ่มโชน โดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ	กลุ่มโชน											
	ตักสิลา		ริงมันปู		พยัคณายาง		ลุ่มน้ำสี		รวม			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอก ระบบ	3.90	0.22	3.87	0.26	3.53	0.23	3.67	0.34	3.79	0.39		
2. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	3.91	0.20	3.86	0.24	3.69	0.32	3.65	0.35	3.91	0.31		
3. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะ ชีวิต	3.91	0.16	3.93	0.22	3.82	0.37	3.95	0.15	3.89	0.37		
4. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคม และชุมชน	3.93	0.14	3.94	0.33	3.82	0.36	3.85	0.31	3.68	0.46		
5. การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย	3.87	0.21	3.71	0.41	3.56	0.43	3.50	0.42	3.82	0.38		
โดยรวม	3.91	0.13	3.86	0.22	3.68	0.27	3.73	0.20	3.79	0.39		

จากตารางที่ 11 พบว่า สภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้ ดังนี้ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ($\bar{x} = 3.91$) การจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาสังคมและชุมชน ($\bar{x} = 3.89$) และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ($\bar{x} = 3.79$)

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มโซน พบว่า

กลุ่มโซนตักสิลา มีสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$) เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย มากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้ ดังนี้ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ($\bar{x} = 3.93$) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ($\bar{x} = 3.91$) และ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ ($\bar{x} = 3.90$)

กลุ่มโซนวังมัจฉา มีสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคามโดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$) เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย มากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้ ดังนี้ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ($\bar{x} = 3.94$) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ($\bar{x} = 3.93$) และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ ($\bar{x} = 3.87$)

กลุ่มพยุคนายาง มีสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคามโดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.68$) เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย มากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้ ดังนี้ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต และการจัด การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ($\bar{x} = 3.82$) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ($\bar{x} = 3.69$) และการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ($\bar{x} = 3.56$)

กลุ่มโซนลุ่มน้ำชี มีสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคามโดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.73$) เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย มากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้ ดังนี้ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ($\bar{x} = 3.95$) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ($\bar{x} = 3.85$) และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอก ระบบ ($\bar{x} = 3.67$)

1.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่ง และกลุ่มโซนที่แตกต่างกัน
ปรากฏดังตารางที่ 12 - 20

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่งที่แตกต่างกัน

สภาพการบริหารงานตาม พันธกิจ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
การจัดการศึกษาชั้น พื้นฐานนอกระบบ	ระหว่างกลุ่ม	2.208	2	1.104	14.973	0.000*
	ภายในกลุ่ม	8.993	122	0.074		
	รวม	11.201	124			
การจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.368	2	0.184	2.156	0.120
	ภายในกลุ่ม	10.421	122	0.085		
	รวม	10.789	124			
การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา ทักษะชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	0.062	2	0.031	0.562	0.571
	ภายในกลุ่ม	6.709	122	0.055		
	รวม	6.771	124			
การจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาสังคมและชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	0.073	2	0.036	0.435	0.648
	ภายในกลุ่ม	10.196	122	0.084		
	รวม	10.269	124			
การจัดการศึกษาตาม อัธยาศัย	ระหว่างกลุ่ม	1.285	2	0.643	4.550	0.012*
	ภายในกลุ่ม	17.231	122	0.141		
	รวม	18.516	124			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.441	2	0.220	4.725	0.011*
	ภายในกลุ่ม	5.692	122	0.047		
	รวม	6.133	124			

หมายเหตุ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($sig \leq 0.05$)

จากตารางที่ 12 พบว่า ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู กศน. ตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ การบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชนไม่แตกต่างกัน เมื่อพบความแตกต่างจึงมีการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe (1998) ดังตารางที่ 24 – 26

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวม

ตำแหน่ง		สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ		
		ประธานฯ	ผู้บริหารฯ	ครูฯ
		3.90	3.94	3.78
ประธานฯ	3.90	-	0.04	0.12*
ผู้บริหารฯ	3.94		-	0.17*
ครู กศน.ตำบล	3.78			-

หมายเหตุ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{sig} \leq 0.05$)

จากตารางที่ 13 พบว่า ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกับครู กศน. ตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยประธานคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครู กศน.ตำบล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษา
ชั้นพื้นฐานนอกระบบ จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ			
		ประธานฯ	ผู้บริหารฯ	ครูฯ
	\bar{X}	3.92	4.10	3.70
ประธานฯ	3.92	-	0.17	0.23*
ผู้บริหารฯ	4.10		-	0.40*
ครู กศน.ตำบล	3.70			-

หมายเหตุ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{sig} \leq 0.05$)

จากตารางที่ 14 พบว่า ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคามด้านการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานนอกระบบ แตกต่างกับครู กศน. ตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยประธานคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครู กศน.ตำบล

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคามด้านการจัดการศึกษาตาม
อัธยาศัย จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	\bar{x}	สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ		
		ประธานฯ	ผู้บริหารฯ	ครูฯ
		3.89	3.88	3.63
ประธานฯ	3.89	-	0.01	0.25*
ผู้บริหารฯ	3.88		-	0.24*
ครู กศน.ตำบล	3.63			-

หมายเหตุ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{sig} \leq 0.05$)

จากตารางที่ 15 พบว่า ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้บริหาร
สถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย แตกต่างกับครู กศน. ตำบล
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยประธานคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้บริหาร
สถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครู กศน.ตำบล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามกลุ่มโซนที่แตกต่างกัน

สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ	ระหว่างกลุ่ม	2.822	3	0.941	13.585	0.000*
	ภายในกลุ่ม	8.379	121	0.069		
	รวม	11.201	124			
การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	1.561	3	0.520	6.821	0.000*
	ภายในกลุ่ม	9.229	121	0.076		
	รวม	10.789	124			
การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	0.253	3	0.084	1.567	0.201
	ภายในกลุ่ม	6.517	121	0.054		
	รวม	6.771	124			
การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	0.298	3	0.099	1.206	0.310
	ภายในกลุ่ม	9.971	121	0.082		
	รวม	10.269	124			
การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย	ระหว่างกลุ่ม	2.778	3	0.926	7.121	0.000*
	ภายในกลุ่ม	15.737	121	0.130		
	รวม	18.516	124			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.069	3	0.356	8.510	0.000*
	ภายในกลุ่ม	5.064	121	0.042		
	รวม	6.133	124			

หมายเหตุ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{sig} \leq 0.05$)

จากตารางที่ 16 เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามพันธกิจ จำแนกตามกลุ่มโซนที่แตกต่างกัน พบว่า ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครู กศน. ตำบล ที่ปฏิบัติงานในกลุ่มโซนที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพบความแตกต่างจึงมีการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe (1998) ดังตารางที่ 18 - 21

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามกลุ่มโซน
โดยรวม

กลุ่มโซน		สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ			
		ตักสิลา	รังมันปู	พยัคณายาง	ลุ่มน้ำชี
	\bar{x}	3.91	3.86	3.73	3.68
ตักสิลา	3.91	-	0.05	0.18*	0.22*
รังมันปู	3.86		-	0.13*	0.18*
พยัคณายาง	3.73			-	0.04
ลุ่มน้ำชี	3.68				-

หมายเหตุ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{sig} \leq 0.05$)

จากตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารงานตามพันธกิจ พบว่า
กลุ่มโซนตักสิลา และกลุ่มโซนรังมันปู มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาน
อกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม แตกต่างจากกลุ่มโซนพยัคณายาง และ
กลุ่มโซนลุ่มน้ำชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มโซนตักสิลา ค่าเฉลี่ยสูงกว่า
กลุ่มโซนพยัคณายาง และกลุ่มโซนลุ่มน้ำชี และกลุ่มรังมันปูสูงกว่ากลุ่มโซนพยัคณายาง และ
กลุ่มโซนลุ่มน้ำชี แต่กลุ่มตักสิลาไม่แตกต่างจากกลุ่มรังมันปู และกลุ่มโซนพยัคณายาง ไม่แตกต่าง
จากกลุ่มลุ่มน้ำชี

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ จำแนกตามกลุ่มโซน

กลุ่มโซน		สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ			
		ตักสิลา	รังมันปู	พยัคณายาง	ลุ่มน้ำชี
	\bar{x}	3.90	3.87	3.67	3.53
ตักสิลา	3.90	-	0.04	0.23*	0.37*
รังมันปู	3.87		-	0.19*	0.34*
พยัคณายาง	3.67			-	0.15*
ลุ่มน้ำชี	3.53				-

หมายเหตุ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{sig} \leq 0.05$)

จากตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารงานตามพันธกิจ พบว่า กลุ่มโซนตักสิลา และกลุ่มโซนรังมันปู มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ แตกต่างจากกลุ่มโซนพยัคณายาง และกลุ่มโซนลุ่มน้ำชี และกลุ่มโซนพยัคณายางแตกต่างกับกลุ่มโซนลุ่มน้ำชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มโซนตักสิลา ค่าเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มโซนพยัคณายาง และกลุ่มโซนลุ่มน้ำชี และกลุ่มโซนรังมันปู ค่าเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มโซนพยัคณายาง และกลุ่มโซนลุ่มน้ำชี กลุ่มโซนพยัคณายาง ค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มโซนลุ่มน้ำชี

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาเพื่อ
พัฒนาอาชีพ จำแนกตามกลุ่มโชน

กลุ่มโชน	\bar{x}	สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ			
		ตักสิลา	รังมันปู	พยัคณายาง	ลุ่มน้ำชี
		3.91	3.86	3.65	3.69
ตักสิลา	3.91	-	0.05	0.26*	0.22*
รังมันปู	3.86		-	0.21*	0.17*
พยัคณายาง	3.65			-	0.04
ลุ่มน้ำชี	3.69				-

หมายเหตุ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{sig} \leq 0.05$)

จากตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารงานตามพันธกิจ พบว่า
กลุ่มโชนตักสิลา และกลุ่มโชนรังมันปู มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของ
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาน
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา
อาชีพ แตกต่างจากกลุ่มโชนพยัคณายาง และกลุ่มโชนลุ่มน้ำชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05 โดย กลุ่มโชนตักสิลา ค่าเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มโชนพยัคณายาง และกลุ่มโชนลุ่มน้ำชี กลุ่มโชน
รังมันปู ค่าเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มโชนพยัคณายาง และกลุ่มโชนลุ่มน้ำชี แต่กลุ่มโชนตักสิลาไม่แตกต่าง
จากกลุ่มโชนรังมันปู

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาตาม
อัธยาศัย จำแนกตามกลุ่มโซนที่แตกต่างกัน

กลุ่มโซน		สภาพการบริหารงานตามพันธกิจ			
		ตักสิลา	รังมันปู	พยัคณายาง	ลุ่มน้ำชี
	\bar{X}	3.87	3.71	3.50	3.56
ตักสิลา	3.87	-	0.16	0.37*	0.31*
รังมันปู	3.71		-	0.21*	0.15*
พยัคณายาง	3.50			-	0.06
ลุ่มน้ำชี	3.56				-

หมายเหตุ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{sig} \leq 0.05$)

จากตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของสภาพการบริหารงานตามพันธกิจ พบว่า กลุ่ม
โซนตักสิลา และกลุ่มโซนรังมันปู มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานตามพันธกิจ ด้านการจัด
การศึกษาตามอัธยาศัย แตกต่างจากกลุ่มโซนพยัคณายาง และกลุ่มโซนลุ่มน้ำชี อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มโซนตักสิลา ค่าเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มโซนพยัคณายาง และกลุ่มโซนลุ่ม
น้ำชี กลุ่มโซนรังมันปู ค่าเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มโซนพยัคณายาง และกลุ่มโซนลุ่มน้ำชี แต่กลุ่มโซนตัก
สิลาไม่แตกต่างจากกลุ่มโซนรังมันปู

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1.4 วิเคราะห์ค่าความถี่ข้อเสนอแนะการบริหารงานตามพันธกิจของ ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ปรากฏดังตารางที่ 21 - 25

ตารางที่ 21 ค่าความถี่ข้อเสนอแนะการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอก ระบบ

ด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ	ความถี่
1. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานนอก ระบบอย่างจริงจังเพื่อใช้สำหรับการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสอดคล้อง กับผู้ขาดโอกาสทางการศึกษาในระบบ	7
2. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาร่วมใน การจัดการศึกษาอย่างเหมาะสม สนับสนุนและสร้างองค์ความรู้ที่สามารถ นำไปใช้กับผู้เรียนได้จริง	5
3. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมด้านการนิเทศภายในเพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนและผู้สอน ให้มีความเข้าใจในบทบาทและช่วยพัฒนาศักยภาพการศึกษาของศูนย์อย่าง ต่อเนื่อง	3
4. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมด้านสื่อสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ซึ่งทำให้การเรียนรู้ผ่าน สื่อประสมผลสำเร็จมากที่สุด	1

จากตารางที่ 21 พบว่า ข้อเสนอแนะการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ โดยเรียงลำดับความสำคัญ 3 ลำดับ ดังนี้ ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบอย่างจริงจังเพื่อใช้สำหรับการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและ สอดคล้องกับผู้ขาดโอกาสทางการศึกษาในระบบ (ความถี่ 7) ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสม สนับสนุนและสร้างองค์ ความรู้ที่สามารถนำไปใช้กับผู้เรียนได้จริง (ความถี่ 5) และศูนย์ฯ ควรส่งเสริมด้านการนิเทศ ภายในเพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนและผู้สอนให้มีความเข้าใจในบทบาทและช่วยพัฒนาศักยภาพ การศึกษาของศูนย์อย่างต่อเนื่อง (ความถี่ 3)

ตารางที่ 22 ค่าความถี่ข้อเสนอแนะการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	ความถี่
1. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมด้านให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพให้ผู้เรียนได้รับทราบอย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	9
2. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้ด้านการประกอบอาชีพโดยส่งเสริมในรูปแบบของโครงการด้านอาชีพต่าง ๆ เช่น งานช่าง การเกษตร งานหัตถกรรม	6
3. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษางานด้านอาชีพจากผู้ผู้มีประสบการณ์มาถ่ายทอดความรู้ให้อย่างต่อเนื่องจนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	2
4. ศูนย์ฯ ควรศึกษารูปแบบการส่งเสริมงานด้านอาชีพจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ	1
5. ศูนย์ฯ ควรนำนักศึกษาไปศึกษาดูงานในสถานที่จริงเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และความต้องการการศึกษา นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสฝึกงานเพื่อส่งเสริมด้านอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป	1

จากตารางที่ 22 พบว่า ข้อเสนอแนะการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยเรียงลำดับความสำคัญ 3 ลำดับ ดังนี้ ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมด้านให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพให้ผู้เรียนได้รับทราบอย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง (ความถี่ 9) ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้ด้านการประกอบอาชีพโดยส่งเสริมในรูปแบบของโครงการด้านอาชีพต่าง ๆ เช่น งานช่าง การเกษตร งานหัตถกรรม (ความถี่ 6) ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษางานด้านอาชีพจากผู้ผู้มีประสบการณ์มาถ่ายทอดความรู้ให้อย่างต่อเนื่องจนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง (ความถี่ 2)

ตารางที่ 23 ค่าความถี่ข้อเสนอแนะการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต	ความถี่
1. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รวมกลุ่มเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาทางด้านการเรียน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์	6
2. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้จัดทำผลงาน สิ่งประดิษฐ์ ตามรูปแบบการเรียนโครงการต่าง ๆ เพื่อวัดผลคุณภาพการทำงาน	4
3. ศูนย์ฯ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบที่เหมาะสมอย่างกว้างขวาง	3
4. ศูนย์ฯ ควรนำนักศึกษาไปศึกษาหรือแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์จากศูนย์การศึกษาอื่น ๆ ที่มีผลการประเมินที่มีคุณภาพเพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป	2
5. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แก้ไขปัญหาจากปัญหาจริงโดยส่งเสริมการแก้ไขปัญหาแบบกลุ่ม	2

จากตารางที่ 23 พบว่า ข้อเสนอแนะการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตโดยเรียงลำดับความสำคัญ 3 ลำดับ ดังนี้ ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รวมกลุ่มเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาทางด้านการเรียน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ (ความถี่ 6) ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้จัดทำผลงาน สิ่งประดิษฐ์ ตามรูปแบบการเรียนโครงการต่าง ๆ เพื่อวัดผลคุณภาพการทำงาน (ความถี่ 4) และศูนย์ฯ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบที่เหมาะสมอย่างกว้างขวาง (ความถี่ 3)

ตารางที่ 24 ค่าความถี่ข้อเสนอแนะการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน	ความถี่
1. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจความเป็นพลเมืองและการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุขของประชาชนในระบบประชาธิปไตยโดยเน้นย้ำการปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่	8
2. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกันพัฒนางานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่น การมีส่วนร่วมงานประเพณี งานกีฬา งานพัฒนาชุมชน	4
3. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับชุมชนในด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งเสริมการทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่น อบรมให้ความรู้ด้านวิชาชีพ คุณธรรมจริยธรรมที่ดีแก่ชุมชน	3
4. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมงานด้านประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาทางด้านสังคมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น ปัญหาเด็ก การละเมิดสิทธิ การใช้ความรุนแรง เป็นต้น	1

จากตารางที่ 24 พบว่า ข้อเสนอแนะการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน โดยเรียงลำดับความสำคัญ 3 ลำดับ ดังนี้ ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจความเป็นพลเมืองและการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุขของประชาชนในระบบประชาธิปไตยโดยเน้นย้ำการปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ (ความถี่ 8) ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกันพัฒนางานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่น การมีส่วนร่วมงานประเพณี งานกีฬา งานพัฒนาชุมชน (ความถี่ 4) และศูนย์ฯ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับชุมชนในด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งเสริมการทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่น อบรมให้ความรู้ด้านวิชาชีพ คุณธรรมจริยธรรมที่ดีแก่ชุมชน - (ความถี่ 3)

ตารางที่ 25 ค่าความถี่ข้อเสนอแนะการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกกระบวน และการศึกษิตตามอัยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกกระบวนและการศึกษิตตามอัยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษิตตามอัยาศัย

ด้านการจัดการศึกษิตตามอัยาศัย	ความถี่
1. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมความรู้แก่ชุมชนโดยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ความรู้ ในด้านอาชีพ ด้านการป้องกันโรค ปัญหาสังคม และสนับสนุนด้านบุคลากรเพื่อให้ความช่วยเหลือ	5
2. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมโครงการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อให้ผู้เรียนและประชาชนได้เรียนรู้จากสื่อประเภทต่าง ๆ	3
3. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดโครงการด้านวิชาการ งานพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความเข้าใจในงานของศูนย์ฯ และสนับสนุนให้บุตรหลานได้มีโอกาสเข้าศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป	2
4. ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการติดตามผลการจัดการศึกษิตตามอัยาศัย โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้าร่วมในการดำเนินงานอย่างจริงจัง	1

จากตารางที่ 25 พบว่า ข้อเสนอแนะการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษิตตามอัยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกกระบวนและการศึกษิตตามอัยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดการศึกษิตตามอัยาศัย โดยเรียงลำดับความสำคัญ 3 ลำดับ ดังนี้ ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมความรู้แก่ชุมชนโดยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ความรู้ ในด้านอาชีพ ด้านการป้องกันโรค ปัญหาสังคม และสนับสนุนด้านบุคลากรเพื่อให้ความช่วยเหลือ (ความถี่ 5) ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมโครงการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อให้ผู้เรียนและประชาชนได้เรียนรู้จากสื่อประเภทต่าง ๆ (ความถี่ 3) และศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดโครงการด้านวิชาการ งานพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความเข้าใจในงานของศูนย์ฯ และสนับสนุนให้บุตรหลานได้มีโอกาสเข้าศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป (ความถี่ 2)

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์กับผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีผลงานทางเสนอนแนะและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 9 คน ดังนี้

1. นางบุญรัตน์ พงษ์สมชาติ ผอ.กศน.อำเภอนาเชือก
2. นางหลิงฟ้า ชันดิรัตน์ ผอ.กศน.อำเภอยางสีสุราช รักษาการในตำแหน่ง ผอ.กศน.อำเภอพยัคภูมิพิสัย
3. นางดุขุฎี ดวงจำปา ผอ.กศน.อำเภอกุตุรัง รักษาการในตำแหน่ง ผอ.กศน.อำเภอบรบือ
4. นายศุภชัย วันนิตย์ ผอ.กศน.อำเภอเมืองมหาสารคาม
5. นายสายัณห์ ถมหนอง ผอ.กศน.อำเภอชื่นชม
6. นายอวิรุทธิ์ ภักดีสุวรรณ ผอ.กศน.อำเภอวาปีปทุม
7. นายคมสัน สารแสน ผอ. กศน. อำเภอแกดำ
8. นายพิทักษ์ ศรีสุภักดิ์ ผอ. กศน. อำเภอเข็ยงยืน
9. นางรัตนา ปะกิกะเน ผอ. กศน. อำเภอโกสุมพิสัย

ผลการวิจัยในระยะที่ 1 พบว่า การศึกษาการบริหารงานตามพันธกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่มีบางข้อในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และระดับปานกลาง และอยู่ในลำดับสุดท้ายของด้าน ผู้วิจัยได้นำประเด็นดังกล่าวไปสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหาร ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีผลงานด้านวิชาการเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งประเด็นในการการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ดังนี้

1. ด้านการจัดการศึกษานอกระบบระดับขั้นพื้นฐาน
 - 1.1 มีแนวทางการพัฒนาครู ให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตร และสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างไร
 - 1.2 มีแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือในพื้นที่ให้เกิดความเหมาะสมได้ อย่างไร
2. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

มีแนวทางพัฒนา ครูและวิทยากรผู้สอนหลักสูตร OTOP Mini MBA ให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างไร

3. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

มีแนวทางพัฒนาระบบการนิเทศ ติดตาม และการวัดและประเมินผลจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ได้อย่างไร

4. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

มีแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อแก้ปัญหา ด้านยาเสพติด การทะเลาะวิวาท ปัญหาอาชญากรรม ของชุมชน อย่างไร

5. ด้านการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

มีแนวทางพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้จากสภาพจริงอย่างไร

ผลการสัมภาษณ์ปรากฏดังนี้

1. ด้านการจัดการศึกษานอกระบบระดับขั้นพื้นฐาน

1.1 จากการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาครู ให้มีความรู้ ความเข้าใจ หลักสูตร และสามารถจัดการกระบวนการเรียนรู้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยควรสนับสนุนให้บุคลากรได้เข้าร่วมฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เต็มศักยภาพ เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการจัดหลักสูตร และสามารถจัดการกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการ สภาพสังคม เศรษฐกิจ และสภาพของผู้เรียนอย่างดียิ่ง นอกจากนี้จะต้องมีการเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ มีการร่วมกันดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในทุกระดับ

ซึ่งผลการสัมภาษณ์ปรากฏ ดังนี้

“... ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าร่วมฝึกอบรม เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งผลจากการอบรมจะทำให้บุคลากรมีความรู้ มีความมั่นใจในการสามารถนำความรู้มาจัดการกระบวนการเรียนรู้ภายในศูนย์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ...”

(นางบุญรัตน์ พงษ์สมชาติ, 20 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมและทดลองสร้างหลักสูตร ที่มีความทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในทุกระดับชั้น ...”

(นางหลังฟ้า ชันติรัตน์, 20 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมบุคลากรสามารถจัดการกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการ สภาพสังคม เศรษฐกิจ และสภาพของผู้เรียนอย่างดียิ่ง ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตใจได้ ...”

(นางศุภฎี ดวงจำปา, 23 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... บุคลากรในศูนย์ฯ จะต้องมีการเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ มีการร่วมกัน ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในทุกระดับ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของตนเองได้ ...”

(นายศุภชัย วันนิมิตย์, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“...ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้มีการพัฒนาความรู้ โดยส่งเสริมการเข้าร่วม กิจกรรมงานวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมกิจกรรมหลักสูตร โดยเน้นการพัฒนาหลักสูตร ที่เน้นพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยพิจารณาจากความสอดคล้องกันระหว่างสภาพผู้เรียนและการ นำไปใช้จริง ...”

(นายสายัณห์ ถมหนอง, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่ในการตรวจสอบ ประเมินผลการจัดทำหลักสูตรอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ...”

(นายอวิรุทธิ์ ภักดีสุวรรณ, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรประสานความร่วมมือไปยังศูนย์อื่น ๆ ในพื้นที่เพื่อร่วมมือกัน จัดทำโครงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ เพื่อให้ บุคลากรนำความรู้ไปใช้เผยแพร่ความรู้ และสามารถนำไปใช้ได้กับทุกแห่ง ...”

(นายคมสัน สารแสน, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ควรส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทางด้านหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง โดยควร ส่งเสริมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ...”

(นายพิทักษ์ ศรีสุภักดี, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ควรสนับสนุนให้บุคคลภายนอกที่มีความรู้ความสามารถเข้ามากร่วมกำหนด รูปแบบการจัดทำหลักสูตร และเสนอแนะแนวทางการจัดทำอย่างกว้างขวาง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อ ผู้เรียนอย่างแท้จริง ...”

(นางรัตนา ปะกิกะเน, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

1.2 จากการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่า แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบของ โครงการส่งเสริมการรู้หนังสือในพื้นที่ให้เกิดความเหมาะสมได้ โดยศูนย์การศึกษาอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยควรส่งเสริมประสานความร่วมมือกับชุมชนให้มีการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าร่วมโครงการในรูปแบบของการอบรมให้ความรู้ สร้างแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนสื่อประเภทหนังสือ จัดสร้างที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านหนังสืออัจฉริยะ โดยจะต้องติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาปรับปรุง การดำเนินงาน

ซึ่งผลการสัมภาษณ์ปรากฏ ดังนี้

“... ควรนำโครงการส่งเสริมการอ่านเพื่อชุมชนไปใช้อย่างกว้างเพื่อสนับสนุนให้บุคคลได้รับความรู้จักการอ่านอย่างทั่วถึง ...”

(นางบุญรัตน์ พงษ์สมชาติ, 20 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ควรสนับสนุนและกระตุ้นให้ชุมชนให้ความสำคัญกับการอ่านโดยประสานความร่วมมือจัดทำที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ห้างสมุดขนาดเล็กสำหรับการอ่านนอกจากนี้จะต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงการอ่านที่ถูกต้องและเหมาะสม ...”

(นางหญิงฟ้า ชันติรัตน์, 20 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรประสานความร่วมมือไปยังผู้นำชุมชนเพื่อให้ช่วยเหลือในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ...”

(นางดุขุฎี ดวงจำปา, 23 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้นำชุมชนเพื่อการประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่าน การขอความอนุเคราะห์ให้ชาวบ้านมาร่วมจัดทำที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ...”

(นายศุภชัย วันนิตย์, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ควรสนับสนุนให้ชุมชนได้สร้างที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ที่หลากหลาย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ...”

(นายสายัณห์ ถมหนอง, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ควรส่งเสริมด้านการส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง โดยอาจขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานเอกชน และผู้มีความสนใจที่จะบริจาคเกี่ยวกับสื่อ และอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้สามารถสร้างแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้ ...”

(นายอวิรุทธิ์ ภักดีสุวรรณ, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมประสานความร่วมมือกับชุมชนให้มีการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับความรู้ มีการสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน ส่งเสริมสนับสนุนสื่อประเภทหนังสือที่หลากหลาย จัดสร้างที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านบ้านหนังสืออัจฉริยะ ...”

(นายคมสัน สารแสน, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนให้ได้รับความรู้จากการอ่านโดยประสานความร่วมมือจัดทำที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ห้องสมุดขนาดเล็กสำหรับการอ่านนอกจากนี้ จะต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงการอ่านที่ถูกต้องและเหมาะสม ...”

(นายพิทักษ์ ศรีสุภักดิ์, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“...ศูนย์ฯ ควรเชิญชุมชนมาร่วมโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้มีการอบรมให้ความรู้ สร้างแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนสื่อประเภทหนังสือ จัดสร้างที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงาน ...”

(นางรัตนา ปะภิกะเน, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

2. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

จากการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่า แนวทางพัฒนา ครูและวิทยากรผู้สอนหลักสูตร OTOP Mini MBA ให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ควรจะต้องส่งเสริมให้ครูและวิทยากรได้มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมตามรูปแบบของโครงการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรดังกล่าวไปใช้ได้จริง โดยในการดำเนินการควรให้มีการเผยแพร่และนำรูปแบบการสอนดังกล่าวเข้าสู่ชุมชนเพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถสร้างองค์ความรู้และการพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ โอท็อป เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของตลาด และสามารถสร้างแรงจูงใจให้กับกลุ่มผู้เรียนกลุ่มอื่น ๆ ที่มีความสนใจแต่ขาดความรู้ ความเข้าใจเข้ามาร่วมดำเนินงานอย่างหลากหลาย

ซึ่งผลการสัมภาษณ์ปรากฏ ดังนี้

“... ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าร่วมฝึกอบรม OTOP Mini MBA ให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ โครงการอย่างเหมาะสม...”

(นางบุญรัตน์ พงษ์สมชาติ, 20 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรสนับสนุนการนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสินค้าอย่างจริงจังเพื่อให้สามารถนำไปจัดทำนายสร้างงานสร้างอาชีพที่เป็นประโยชน์ ...”

(นางหญิงฟ้า ชันติรัตน์, 20 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรสนับสนุนให้บุคลากรผู้รับผิดชอบในงานการสอน OTOP Mini MBA ให้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้องสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปเผยแพร่ให้กับผู้เรียนอย่างเหมาะสม ...”

(นางดุขฎี ดวงจำปา, 23 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ส่งเสริมและสนับสนุนให้สร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสินค้า OTOP เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาที่ชัดเจนสามารถนำไปใช้ในพัฒนาได้อย่างจริง ...”
(นายศุภชัย วันนิตย์, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ควรสนับสนุนผู้เรียน ให้ได้รับความรู้ในหลักสูตร OTOP Mini MBA อย่างถูกต้องสามารถนำความรู้ที่ไปใช้ได้จริง สามารถเผยแพร่และสร้างประโยชน์ในสินค้าต่าง ๆ ในพื้นที่ได้ ...”
(นายสายัณห์ ถมหวาด, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... สนับสนุนให้ชุมชนได้รับการฝึกอบรมในกิจกรรม OTOP Mini MBA สามารถสร้างองค์ความรู้ในกิจกรรมดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างแท้จริง ...”
(นายอวิรุทธิ์ ภักดีสุวรรณ, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ควรสนับสนุนให้ผู้สอนหรือบุคลากรได้รับความรู้ในการพัฒนาหลักสูตร OTOP Mini MBA โดยส่งเสริมการอบรมพัฒนาอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ...”
(นายคมสัน สารแสน, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ศูนย์ควรช่วยสนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ และมองเห็นความสำคัญของกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านั้น ...”
(นายพิทักษ์ ศรีสุภักดิ์, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ควรดำเนินงานตามโครงการ การพัฒนา ครูและวิทยากรผู้สอนหลักสูตร OTOP Mini MBA ให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ควรจะต้องส่งเสริมให้ครูและวิทยากรได้มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมตามรูปแบบของโครงการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรดังกล่าวไปใช้ได้จริง ...”
(นางรัตนา ปะกิยะเน, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

3. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

จากการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่า แนวทางพัฒนาระบบการนิเทศ ติดตาม และ การวัดและประเมินผลจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต โดยศูนย์ฯ ควรประชุมวางแผนงาน เพื่อแต่งตั้งคัดเลือกคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในการวางแผนงานสำหรับการวางแผนงาน การนิเทศ ติดตามและวัดผลการจัดการศึกษา เพื่อทักษะชีวิต โดยศูนย์การศึกษานอกระบบ

และการศึกษาตามอัธยาศัยควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการดำเนินงาน ซึ่งบทบาทสำคัญจะต้องส่งเสริมการนิเทศโดยใช้การนิเทศที่หลากหลาย เช่น การนิเทศภายใน การนิเทศแบบมีส่วนร่วมเพื่อช่วยส่งเสริมในด้านติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง นำผลประเมินที่ได้นำมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการดำเนินงานของศูนย์ฯ อย่างต่อเนื่องเพื่อการ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

ซึ่งผลการสัมภาษณ์ปรากฏ ดังนี้

“... ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าร่วมการนิเทศ ภายใน เพื่อสร้างเป็นการสร้างความเข้าใจระหว่างบุคลากร สร้างขวัญและกำลังใจใน การปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง ...”

(นางบุญรัตน์ พงษ์สมชาติ, 20 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรร่วมกันวางแผนงานด้านการส่งเสริมการนิเทศภายในเพื่อให้ บุคลากรได้รับรู้ถึง แนวทางปฏิบัติงานที่เหมาะสม มีการปรับปรุงคุณภาพงาน สร้างความเข้าใจใน การปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน ...”

(นางหลิงฟ้า ชันติรัตน์, 20 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการทำหน้าที่ ในการนิเทศภายใน เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลักสูตรการศึกษาที่ได้ กำหนดไว้ นอกจากนี้จะได้รับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วย ...”

(นางดุขฎี ดวงจำปา, 23 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรมีการศึกษาถึงรูปแบบการนิเทศภายในที่เหมาะสมกับ การดำเนินงานของศูนย์ฯ เพื่อจะได้นำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการนิเทศต่อไป ...”

(นายศุภชัย วันนิตย์, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ควรสนับสนุนให้ชุมชนได้มีโอกาสรับรู้ถึงการนิเทศภายใน และเข้าร่วมใน การดำเนินงาน ดังกล่าวเพื่อจะเป็นการสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ และส่งเสริมให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนในการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง ...”

(นายสายัณห์ ถมหนอง, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ผลการนิเทศต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นควรนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ ของการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สามารถนำไปเป็นข้อเสนอแนะสำหรับศูนย์ฯ อื่น ๆ ที่จะ ดำเนินงานด้านการนิเทศต่อไป ...”

(นายอวิรุทธิ์ ภัคทีสุวรรณ, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรร่วมกันวางแผนงานสนับสนุนในมีการจัดการนิเทศภายในศูนย์ เพื่อให้บุคลากร และชุมชนที่ได้เข้าร่วมได้รับรู้ถึงแนวทางปฏิบัติงานที่เหมาะสม มีการปรับปรุงคุณภาพงาน สร้างความเข้าใจในการปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน ...”

(นายคมสัน สารแสน, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าร่วมการนิเทศที่หลากหลาย โดยเชิญบุคคลที่มีความรู้ความสามารถให้แนวทางปฏิบัติ และนิเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจ สร้างแรงกระตุ้น สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพต่อไป ...”

(นายพิทักษ์ ศรีสุภักดิ์, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้สร้างเครื่องมือที่มีความเหมาะสมสำหรับการใช้ในการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และสามารถวัดคุณภาพของการนิเทศ สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ...”

(นางรัตนา ปะกิกะเน, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

4. ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

จากการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่า แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติด การทะเลาะวิวาท ปัญหาอาชญากรรม ของชุมชน โดยศูนย์การศึกษาครอบครัว และการศึกษาดมอัยการควรประสานความร่วมมือกับชุมชนในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่องโดยร่วมกันจัดอบรมให้ความรู้กับชุมชนถึงพิษภัยอันตรายที่เกิดจากยาเสพติด หากพบบุตรหลานที่เข้ายาเสพติดควรประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาร่วมกันแก้ไข โดยการบำบัด ให้ความรู้ นอกจากนี้การส่งเสริมให้ผู้ปกครองและบุตรหลานได้มีกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมการเยี่ยมบ้าน กิจกรรมกีฬา กิจกรรมพัฒนาชุมชน เป็นต้นจะเป็นการสร้างฐานความสัมพันธ์ในครอบครัวที่มั่นคง ส่วนในระดับชุมชนจะต้องส่งเสริมให้ชุมชนเป็นหูเป็นตาคอยสอดส่องดูแลความสงบของชุมชน ร่วมประสานงานให้ความรู้ด้านข้อมูลที่จำเป็น ประโยชน์ ซึ่งหากพบปัญหาควรรีบแก้ไขโดยอาศัยการแก้ไขปัญหามาแบบมีส่วนร่วม

ซึ่งผลการสัมภาษณ์ปรากฏ ดังนี้

“... ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น ให้ความรู้ถึงพิษภัยที่จะเกิดขึ้น นอกจากนี้จะต้องให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ...”

(นางบุญรัตน์ พงษ์สมชาติ, 20 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำโครงการป้องกันยาเสพติดในชุมชน โดยดำเนินการรณรงค์ ใช้เสียงตามสาย ติดป้ายเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในชุมชน ...”

(นางหญิงฟ้า ชันติรัตน์, 20 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหายาเสพติดแก่ผู้เรียนในศูนย์เอง โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น แนวทางการแก้ไขปัญหา สนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ไปสู่ชุมชน ...”

(นางดุขุมณี ดวงจำปา, 23 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผู้ที่ได้รับผลกระทบจากยาเสพติดเข้ารับการรักษา บำบัด ด้วยหลักการที่เหมาะสม ...”

(นายศุภชัย วันนิมิต, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... สนับสนุนและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเยาวชนที่ได้ผลจากยาเสพติดเข้าบำบัดรักษาอย่างถูกวิธีและสามารถนำเยาวชนกลับมาสู่สังคมได้ ...”

(นายสายัณห์ ถมหนอง, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและบุตรหลานได้มีกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมการเยี่ยมบ้าน กิจกรรมกีฬา กิจกรรมพัฒนาชุมชน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวที่มั่นคง นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ผู้ปกครองและบุตรได้พูดคุย ช่วยเหลือในปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเสพติด ...”

(นายอวิรุทธิ์ ภักดีสุวรรณ, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ในระดับชุมชนศูนย์ฯ จะต้องส่งเสริมให้ชุมชนเป็นหูเป็นตาคอยสอดส่องดูแลความสงบของชุมชน ร่วมประสานงานให้ความรู้ด้านข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ซึ่งหากพบปัญหาควรรีบแก้ไขโดยอาศัยการร่วมมือของคนในชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาคอยชี้แนะประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ ...”

(นายคมสัน สารแสน, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรร่วมกับชุมชน เพื่อประชุมวางแผน กำหนดคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือหาแนวทางแก้ปัญหายาเสพติด การทะเลาะวิวาท ปัญหาอาชญากรรมของชุมชน โดยศูนย์ฯ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยควรประสานความร่วมมือกับชุมชนในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่องโดยร่วมกันจัดอบรมให้ความรู้กับ

ชุมชนถึงพิษภัยอันตรายที่เกิดจากยาเสพติด หากพบบุตรหลานที่ใช้ยาเสพติดควรประสานงานกับหน่วยงานเพื่อเข้ามาร่วมแก้ไขปัญหอย่างเหมาะสม ...”

(นายพิทักษ์ ศรีสุภักดิ์, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ส่งเสริมให้ชุมชนได้สร้างความสัมพันธ์ภายในชุมชน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ส่งเสริมสนับสนุนความสัมพันธ์ภายในครอบครัว โดยศูนย์จะต้องทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือด้านบุคลากร และความรู้สำหรับการพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ...”

(นางรัตนา ปะกิกะเน, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

5. ด้านการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

จากการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่า แนวทางพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้จากสภาพจริง ศูนย์ศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยควรส่งเสริมการสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกชุมชน โดยผู้เรียนและชุมชนจะต้องให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสอ่าน เขียนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้รอบตัว ซึ่งจะต้องส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง นอกจากนี้ควรส่งเสริมด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยยกย่องส่งเสริมให้มีปราชญ์ชาวบ้านหรือผู้รู้ในด้านต่าง ๆ ด้านช่าง ด้านหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหมอชาวบ้าน ซึ่งความรู้ต่าง ๆ เหล่านี้สามารถเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน และภายนอกชุมชนต่อไป

ซึ่งผลการสัมภาษณ์ปรากฏ ดังนี้

“... ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้มีการสร้างแหล่งเรียนรู้โดยเฉพาะในแหล่งชุมชนที่สามารถส่งเสริมให้ผู้สนใจและผู้เรียนสามารถเข้าไปใช้บริการได้อย่างต่อเนื่อง สามารถศึกษาหาความรู้ที่ตนเองได้ ...”

(นางบุญรัตน์ พงษ์สมชาติ, 20 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในศูนย์และนอกศูนย์ได้ โดยพิจารณาความเหมาะสมเพื่อสนับสนุนด้านสื่อที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ...”

(นางหญิงฟ้า ชันติรัตน์, 20 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานสร้างแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลต่าง ๆ ได้ศึกษาหาความรู้ ...”

(นางดุขฎี ดวงจำปา, 23 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์มีการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้นำภูมิปัญญาต่าง ๆ มาจัดแสดงไว้ในศูนย์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ ภูมิปัญญาอันเก่าแก่ที่ควร รักษาไว้ เช่น ความรู้เกี่ยวกับงานช่าง งานหัตถกรรม หมอชาวบ้านบ้าน เป็นต้น ...”

(นายศุภชัย วันนิตย์, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ควรสนับสนุนการสร้างแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก เพื่อสร้างความหลากหลายและความเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน ...”

(นายสายัณห์ ถมหนอง, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ และชุมชนควรร่วมกันรักษาภูมิปัญญาชาวบ้านโดยนำความรู้ เหล่านั้นนำไปจัดแสดงในแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้ประชาชนและผู้เรียนได้รับรู้ ถึงความรู้ภูมิปัญญาอันเก่าแก่ ...”

(นายอวิรุทธิ์ ภัคดีสุวรรณ, 24 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“... ศูนย์ฯ ควรสนับสนุนงานและกิจกรรมการอ่านเพื่อพัฒนาความรู้และ ความคิดของผู้เรียน โดยสร้างแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ค้นหาความรู้จากสิ่งรอบตัวต่าง ๆ เช่น การศึกษาความรู้จักภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น ...”

(นายคมสัน สารแสน, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“...ศูนย์ฯควรส่งเสริมสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกชุมชน เพื่อให้ ประชาชนได้รับความรู้จากสภาพจริง มีการสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกชุมชน อย่าง หลากหลาย โดยให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ...”

(นายพิทักษ์ ศรีสุภักดิ์, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

“...ศูนย์ฯควรสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสไปศึกษาหาความรู้ตามแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ แล้วนำมาความรู้ที่นำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันต่อไป ...”

(นางรัตนา ปะกิกะเน, 25 ธันวาคม 2556 : การสัมภาษณ์)

โดยสรุป ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ควรส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตร และสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมประสานความร่วมมือกับชุมชนให้มีการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าร่วมโครงการในรูปแบบของการอบรมให้ความรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตร OTOP Mini MBA มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้

ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการดำเนินงานส่งเสริมการนิเทศโดยใช้การนิเทศที่หลากหลาย เช่น การนิเทศภายใน การนิเทศการศึกษา เพื่อช่วยส่งเสริมในด้านติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการประสานความร่วมมือกับชุมชนในการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยส่งเสริมให้ความรู้ สร้างกิจกรรม และร่วมแก้ไขปัญหามีส่วนร่วม และส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้รอบตัวซึ่งต้องส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง โดยเน้นความสำคัญเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชน และภายนอกชุมชนต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY